

Posudek na diplomovou práci Ester Kolářové: Youtubeři mezi námi aneb mediální tvorba youtuberů z deiktické perspektivy. UPCE 2017

Studentka předkládá obsáhlou práci, v níž se jí podařilo proniknout kromobyčejně hluboko do světa tvůrců youtube videí. Její výzkumné otázky se ptají po způsobech a prostředcích dosahování blízkosti mezi youtubery a jejich fanoušky. Pro analýzu dosahování blízkosti v mediálním prostoru sdílených videí používá v práci dominantní deiktický přístup (Samek 2016) a kreativně zkoumá možnosti aplikace této perspektivy na nová vizuální média. Všímá si, že trend „přiblížení“ konzumentovi pomocí bulvarizace se projevuje i zde a rovněž zde má za následek zvýšení zájmu o produkt. Podotýká rovněž, že možnost interakce s fanoušky v rámci tohoto média vytváří pocit blízkosti nejen na straně fanoušků, ale i youtuberů. Jinak je práce s literaturou čítající 9 titulů poněkud skrovnější, za zmínku stojí uvažování o ovladatelnosti těla v momentě zapnutí kamery inspirované Judith Butler, rychlé stárnutí neboli „vychládání“ obsahu (Schechner 1977) a aplikace Austinova ilokučního řečového aktu v momentě, kdy fanoušci dávají úkoly youtuberům v reálném čase - zde však se nejedná o to, že by youtuber sám řečový akt prováděl a tedy možnost aplikovat tuto teorii je k diskusi.

Největší kvalitou práce je schopnost autorky přiblížit tvorbu youtuberů i její širší kontext, což se jí podařilo díky dvouletému terénnímu výzkumu v rozmanitých prostředích – při tvorbě videí, při společné reflexivní sledování videí s youtubery, při účasti na srazech fanoušků či videocampech. Autorka použila také řadu dalších experimentálních metod – založení a zpoplatnění vlastního kanálu na youtube či natáčení videí s youtubery a sledování jejich reakce v rámci a mimo natáčení.

Autorka ukazuje, že „prvoplánová“ forma videí souvisí rovněž s nejčastější skupinou konzumentů, která se pohybuje i okolo deseti let věku. Dostává se tak zdařile do obtížně proniknutelné a výzkumně opomíjené oblasti „kultur současných dětí“. Za cenné považuji i odhalení komerční stránky videí včetně product placementu a velkou ochotu youtuberů udělat cokoli pro zvýšení a udržení sledovanosti – včetně vymýšlení v reálu neexistujících konfliktů mezi tvůrci videí a nutnosti vysoké a pravidelné produkce videí. Paradoxem je, že úspěch tvůrci zažívají jen ve fanouškovském prostředí a v jiných společenských kontextech svoji činnost na youtube nijak nepropagují.

Přehlednost čtivého a někdy až beletristicky laděného textu (vyvolávajícího pocit familiérní blízkosti i u čtenáře diplomové práce) zhoršuje opakování některých informací na více místech (o Meshe a její pozornosti fanouškům, o úspěšném videu se skoro milionem zhlédnutí, o stěžování si youtubera na kopírování od ostatních, o přítomnosti nejmladšího youtubera na srazu) apod. Textu by prospělo podrobné pročtení s eliminací těchto míst, zlepšení plynulosti a uspořádanosti textu. Živelnost textu je dle mého soudu způsobena i naprostým „vržením se“ autorky do terénu, jehož je práce hezkou ukázkou. První strany kapitoly „9. Youtuberský svět a jeho budoucnost“ nejsou o budoucnosti, spíše o „trapnosti“ videí. Text obsahuje drobnější chyby v gramatice či překlepy. Literatura je citována vhodně až na v literatuře chybějící sekundární citaci Felman 2003 in Butler 1997 (zřejmě to mělo být rovněž naopak, Felman je mladší zdroj).

Tuto zdařilou práci doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně mínus.

V Praze, dne 2. 8. 2017,

Hana Synková

